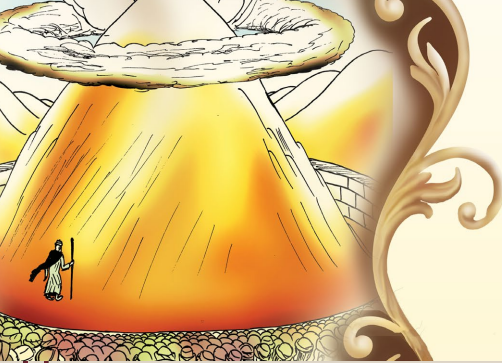

מתיקות השבת

יו"ל ע"י ישיבת 'חיים של תורה - לובלין' פניה"ק ירושלים ת"ו | בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאיווע שליט"א תלמידו של מרן פוסק הדור בעל 'שכט הלוי' וצוק"ל

לרפואת הרה"ח ר' משה-יואל בן רחל שליט"א

משיחותיו של מורינו ראש הישיבה שליט"א

מתיקות הויסנים

האב ובנו וזעקים לאבא שבשמים

ברצוני לפרסם נס עצום שארע עמי:

באחד מימי הנפש יצאנו לים הכנרת ושמם פגשתי את שמואל, ידיד נעורי שהיה אהוב עלי מאד. התפתחה בינינו שיחה שהתארכה, ולבנתים בני הארבע-עשרה נכנס לתוך הים. לפתע אני שומע צעקות איומות מרחוק. הסתכלתי בבהלה, וראיתי לתדהמתי את בני שהתרחק לתוך הים ואינו מצליח לחזור מיד שחיתי לתוך הים על מנת להשיבו, אך ככל שהתקרבותי אליו הריח הזקוק שנשבה הרחיקה אותו ממני. חתרתי בכל כחי להשיבו, תוך כדי שאני נותן לו הוראות כיצד להתגבר על הסחף, אך כוחותיו אזלו ולא הצלחתי להגיע אליו. בני היה מפקד מאד, ומקרוק שמעתי את צעקות השבר והפחד שלו שהוא מושג להנצל.

קצת כבר הרגשתי שגם כוחתי אוזלים ושאין בי כח לחזור אפילו לבדי אל החוף. התחלתי לדאג מאד על חיי ועל חיי בני, אך לא רציתי לומר לו כלום כדי שלא להוסיף לו פחד. אלא שההקלשה והפחד הלכו וגדלו אצלי מרגע לרגע והרגשתי שאילו הם הרגעים האחרונים שלי ושל בני. החלטתי שאזעק "שמע ישראל" בקול רם, וקר בני ביין שגם לו ראוי לעשות קר.

זעקתי בכל לב: "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד", ובאותם רגעים נזכרתי בהרבה טובות שהקב"ה עשה עמי במשך חיי, וזכרתי ה' היאך ה' הרחמן חלץ אותי מכל מיני מצבי צער וצרות, ולכן זעקתי בשארית כוחתי לה: "אבא! תציל אותנו. אבא! רק אתה יכול. אני מביטין להודות לך בכל יום על הנס שנתעשה לנו ולספר אותו לרבים".

למעשה לא העליתי על דעתי שום אפשרות איך אצלי, רק צפיתי שאולי בארוח נס יתחדשו כוחתי וכוחות בני וקר נשוב חזרה. אבל לה' תתקרב: יש דרכים מיוחדות משלו...

לפתע נשבה רוח חזקה לכיון החוף שדחפה אותנו, ותוך זמן קצר מצאתי את עצמי עומד בחוף על רגלי! גם בני התקדם עד קרוב אל החוף, אלא שאו הרוח פסקה מלנשוב, ואז שמואל ידידי שעמד שם והמתין לישועתנו שחה אל בני והחזירו אלי. כשראיתי את בני

המשך המעשה בעמוד ד'

אתה מסגל לשמוע תוכחה מאתרים?

שדברי התורה הללו מסתתרים כביכול מתחת לשורות של הגמרא.

האוצרות שבתורה

וכמו שלמד הלל הזקן את הגר שכל התורה היא מצות "ואהבת לרעך כמוך", ואף על פי שזה לא נראה לעין שזהו כל התורה אבל הלל למדו שזה מה שכתוב מתחת לשורות התורה. ועל הדעת הזאת שבתורה נאמר: "מים עמקים עצה בלב איש ואיש תבונה ידלגה", מי שיש לו דעת מוצא את ה' בתורה. ודעת זו של הכרת ה' בדרך לא נכתבה במפרש בתורה, בכדי שאדם יגלה אותה בכחות עצמו, שכן הדברים יכנסו ללבו יותר מאלו היה מצטוו עליהם.

וכמו כן, בפרשתנו נאמרה מדת אמונת חכמים - "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושאל", ואף על פי שהיא מדת יסודית מאד שבלעדיה אין קיום לכל דרך התורה, שהרי אלו לא האמינו ישראל במשה לא היו מקבלים ממנו את התורה שהוריד מסיני - בכל זאת היא לא נאמרה בעשרת הדברות, משום שאם הקב"ה יצוה זאת לא יהיה לאדם טעם וחשק להאמין בחכמים כמו שהיה לו חשק כאשר הוא יבחר בזה בעצמו. שעל כן "גדול המצוה ועושה משאינו מצוה ועושה", כי למצוה אין חשק לקיים את מה שנצטווה.

וכיוצא בזה בענין התוכחה, אדם לא אוהב לשמוע שאחרים יוכיחו אותו, וכאשר מוכיחים אותו הוא מתכחש לכך שיש לו מה לתקן. ורואים גם בדרך מלכנו שכאשר ה' שלח אליו את נתן הנביא להוכיחו, הנביא המשיל לו את התוכחה על אחרים - על כבשת הרש, אף על פי שדוד מלכנו בודאי היה מקבל את התוכחה גם אם היתה נאמרת על עצמו, בכל

"שפטים ושטרים תתן להם... וישפטו את העם". אנו נמצאים בשבעה שבועות שבהם הקב"ה מנחם אותנו ומבטיח לנו, "ושמתי כדוד שמשותך וישעריך לאבני אקדח". ונראה לפרש, שבגמתי זה יתקיים בכל הכלים המשכללים שמתחדשים בדרוהינו שמקלים מעל האדם ועושים לו את כל מלאכותיו בקלות, שכן נהיה פנויים לעבד את ה' בלישוב דעת, וברוהנו, "ושמתי כדוד שמשותך" הוא השכל שלעיתים לבא יאיר לכל יהודי כשמש ויאיר את חיי.

"וישעריך" הם נשות ישראל, שיהיו צדקניות ובעלי מדות טובות ביותר, שפגגד חסד זה נצטוינו להניח מזוהה בפתח הבית. ולא די בתפלין כדי לזכר את חסדי ה' ולא

אותו, אלא צריך גם את המזוזה על המשקוף, כנגד חסד האשה שנמשלה לדלת הבית משום שהיא שומרת את הבית (עי' ברכות נו. ורש"י פס) - כדי לקיים את מצות אהבת ה' הכתובה בפרשת המזוזה, על חסד 'מאדך' - האשה שהיא מתנה גדולה 'מאד' לאיש. "ורב שלום בניך", גם הבנים יהיו שלמים.

"בצדקה תכוננו", אמרו חז"ל (שבת לא). שלעיתים לבא ישאלו את האדם האם נשא ונתן באמונה, שיש לפרש זאת גם על המשא ומתן שבמלמד, שישאלו את האדם האם מצא את האמונה בה' ואת אהבתו יתברך בעת שעסק בתורה.

וכגון שלמד "יציאות השבת שנים שהן ארבע" - שהיה עליו להבין שכמו שבשפט מוצאים בפריתא דרבי היא שמלמדנו שיש עשרים וארבע אבות זיקין (ב"ק ד) אף על פי שבמשנה מובאים רק ד' אבות זיקין, כך בכל למוד שאנו לומדים מסתתרים דברי תורה שאינם כתובים במפרש, והם הדעת של אמונה והפרה בחסדי ה' יתברך ובמדותיו הטובות,

זאת המשילה הנביא על אחרים, ללמדנו כמה אדם לא מסגל לשמוע תוכחה שמגלים לו בה את חסרונותיו.

תוכחה אישית

ויתרה מזאת, שגם אם האדם יקבל את התוכחה שנאמרת לו מאחרים, זה לא חשוב כמו שהיה מוכיח את עצמו ומגלה בעצמו את חסרונותיו, כי "טובה מרדות אחת בלבד של אדם יותר ממאה מלקויות". כלומר, שבפעם אחת שאדם מעורר את עצמו לתשובה יש תועלת יותר ממאה מכות שביבואו עליו, חלילה, מן השמים כדי לעוררו לתשובה; וכן

יש גיזה תועלת יותר ממאה תוכחות שיוכיחו אותו תלמידי חכמים, שהם כמלקויות לנפשו.

ובקצת, כל אדם יודע מה הם המדות הרעות שבלבו, כמו שאמר שלמה מלכנו "לב יודע מרת נפשו", אלא שהוא מתעלם מהם משום שאינו רוצה להודות בטעותיו, אך עליו לדעת שרק כאשר יודה בטעותיו יוכל לעורר לעצמו ולגרום לעצמו שלום בית, ואלו כשאדם לא מתקן את אורחותיו הוא גורם לעצמו מרירות בבית. ונצטוונו "ואהבת לרעך כמוך", והרע הגדול של האדם היא האשה, ואחר כך צריך לאהב גם את החבר, וגם לקיים "ואהבת לרעך"

שהם הצדיקים רועי ישראל, וכן לאהב את הקב"ה שנקרא רע, כמו שכתוב "רעך ורע אביך אל תעזב".

וכשם שהחשוב ביותר הוא שהאדם יגלה את מדותיו הרעות בעצמו, כך ישנה מעלה כאשר האדם משכיל מתוך דברי התורה ויראת ה' שישמע ולא ילמד בספר. ולכן, אחרי עסקנו בתורה עלינו לחפש את התועלת המוסרית השייכת לנו מלמדנו, כי לאדם תמיד יש בחירה ורק אם חפש בעצמו את האמת יזכה להשיגה. כמאמרם, "אם אין אני לי, מי לי".

מי הוא האדם השלם באמונת חכמים?

מצינו באליעזר עבד אברהם, שזכה לקנות בשלמות את מדת אמונת חכמים המובאת בפירושנו במצות "לא תסור" - בעת שהתנסה בשעה שאברהם אבינו נתן לו את הבחירה להביא את רבקה ליצחק או שיחזר בנדיים רקות ולא יביא אותה. ולאליעזר היה נסיון גדול וסבות מצדקות, לכאורה, שלא להביא את רבקה, משום שהיא בתו ואחותו של רשעים, והיתה לו נגיעה גדולה לתת את בתו לכן אברהם.

אבל הוא התגבר על הנסיון ובחר לשמוע בקול רבו, וזכה חקים את כל עם ישראל, ואלו היה דוחק שבתו תנשא ליצחק הרי שהיינו מפסידים את כל ההמשך של עם ישראל,

ח"ו. ומה אנו למדים שבחירת האדם תלויה בעצמו, ועלינו לעשות חשבון נפש בכל יום להכיר בנגיעות האישיות שבלבנו, שעל ידם אנו מובילים את מחשבותינו ומעשינו, ולבחור להיות נאמנים לה' ולרבותינו בלי שום פגם במדת הנאמנות.

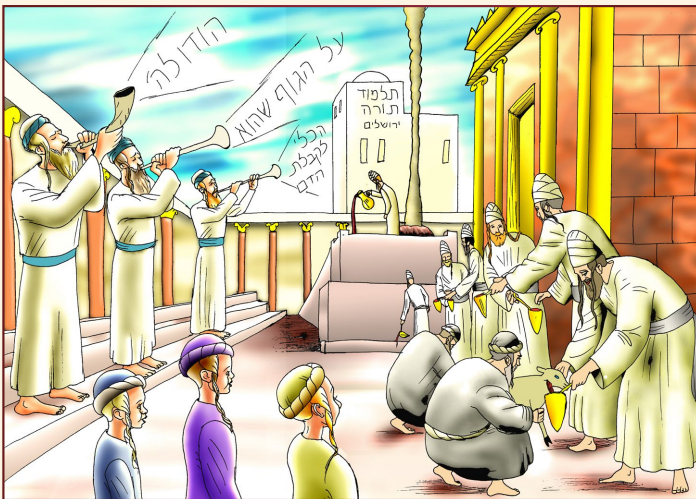
עבד הנאמן כדון

וכשם שעל משה רבנו נאמר "בכל ביתי נאמן הוא", כך אליעזר זכה להיות נאמן לאברהם אבינו, ששמע את אברהם אבינו אומר לה', "ה' מה תתן לי ואנכי הולך עירי ויבן משק ביתי הוא דמשק אליעזר", וזה היה נסיון עבורו שדברים אלו נראים כמו שאברהם לא נאמן אליי, ח"ו, אף על פי שהוא משרת

אותו בתדירות. ואחר כך הקב"ה משיב לאברהם, "לא יירשך זה כי אם אשר יצא ממעיד הוא יירשך", ואליעזר נשאר נאמן על אף כל זה.

ובקצת הסבה שאברהם אבינו אמר כך היתה מפני הערכתו לאליעזר, שכשאמר לה' "ויבן משק ביתי הוא דמשק אליעזר", התכוון לדבר בשבחו - שהוא דולה ומשקה מתורת רבו לאחרים (יומא כח). ואמר לה', נתת לי כזה תלמיד נאמן, לכן מבקש אני ממך שתתן לי בן כדי שאליעזר תלמידי ילמדו את דרכי. ואף על פי שאברהם בעצמו קיים "ושננתם לבניך" ולמד את יצחק את דרך ה', כמו שכתוב "כי ידעתיו למען אשר יצוה

מתיקות תורת ה' שבבית המקדש

בציור שבכותרת הגליון, אנו רואים את משה ורבנו מוריד את לוחות הברית לעם ישראל.

בציור שלפנינו: ילדים מתבוננים בעבודת הכהנים ובשירת הלויים בבית קדשנו ותפארתנו.

איזו מדה היתה מכרחת לקבלת התורה, ובלעדיה אין קיום לדרך התורה? איזו דעת הכהנים היו מלמדים בבית המקדש, ואיך נוכל לחיות את הדעת הזו במנוח?

ההסבר המלא לציורים והתשובות לשאלות, במאמר: אתה מסגל לשמוע תוכחה מאחרים? ובמאמר: איך מרגישים מתיקות בתפלת שחרית הארקה?

רבונו של עולם, שמור את נפשנו מכל סכנה והצלנו מלפני עיניך ומלפני עיני רצונך. חמל עלי ופני להיות עבד נאמן לך, ואטיב לבניך בגמילות חסדים ובצדקות, ועל ידי זה נזכה שתגמל עמנו צדקות וחסדים תמיד, ותפדנו מכלותינו ותגאלנו גאלת עולמים במהרה, אמן סלה.

רבו, בזה היה נכר שהוא נאמן באמת. ואומר המדרש (ילקוט ש בראשית קט), שלאחר מכן חשדו אברהם ויצחק באליעזר שעשה את שליחותו להביא את רבקה באופן מרמה, ואליעזר שתק כשחשדו בו, ויכוחת הנאמנות הגדולה הזאת זכה ועלה חי לנן עדן עם גופו.

כי זכך את גופו בכך שנקח את עצמו מזהמא של נגיעות אישיות, ומסר את כל בלו לאברהם עבד ה' ולזרעו, וזכה הזדך גופו ויכל להיות בגן עדן כדגמת אדם הראשון קדם החטא.

את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט – אך כך הוא טבע האדם. שישנם דברים שהבן יכול לקבל יותר מאחרים מאשר מאביו.

שלמות הנאמנות

ושלמות נאמנותו של אליעזר היתה נפרת, בכך שכאשר הוא הביא את רבקה והיא שאלה אותו 'מי האיש הלזה ההלך בשדה לקראתנו', השיבה אליעזר "הוא אדני". שכיון שהמליך עליו גם את בנו של אברהם

איך מרגישים מתיקות בתפלת שחרית הארצה?

עם אחתיו, והוא הפרוש ברש"י: "נתחברתי עם אחותי לזכות לבנים". הינו שה' פקד אותנו וצוה שיהיה לנו מח בריא המפתל ומחבר לכל אבר ואבר ונותן לו פקודות, שעל ידי זה אנו בריאים ואברינו פועלים כראוי.

כניסה לבית הכנסת

"מה טובו אהליך יעקב משכנתיה ישראל", אמרו חז"ל שבלעם אמר זאת כשראה שאין פתיחה של ישראל מכונים זה כנגד זה. לכן, בכניסתנו לבית הכנסת בעת אמירת פסוק זה, יש לזכר שמשרת בואנו לבית הכנסת הוא להיות עבדי ה' בעלי מדות טובות ועין טובה על הזולת שלא לקנאות בחבר ולכן לא להסתפל כלל בדברים הפרטיים של החבר ולא להתענג בעניניו האישיים. ובאם קרה ונדדמן לנו להתרועע להצלתו של הזולת, מיד נתאזר בעין טובה ונברכו שה' יזכה אותו לשפע וטובות כפולות ומכפלות ממה שיש לו.

ומאידך, מה טובו שאמר בלעם, בא להזכיר לנו שכחו של בלעם שרצה לקללנו בא מכך ש"אין פתחינו מכונים זה כנגד זה" – הוי אומר, שיש בינינו קנאה ותחרות והאחד נמנע מלקבל את סברת חברו ודעותיו בלמוד התורה ובהלכה, מפני שנאה ותחרות בינו לבין עדת חברו וכדומה ולא מפני החתיכה לאמת שבתורה. לכן, מיד אחרי פסוק זה אומרים את הפסוק שאמר דוד מלכנו, ואני ברב חסדך אבוא ביתך, כדי לזכר שעצם ביאתנו לבית המדרש אינה אלא חסד ה' עצום וגדול, ולכן, אשתחנה אל היכל קדשך ביראתך – אשתחנה לפני ה' בקריעת בך ובענוה בכניסתי לבית הכנסת, שהענוה היא המדה שחשיע לנו לקבל את סברת הזולת ולכבד את דעתו בתורה ובהלכה, גם כאשר היא הפוכה ושונה לחלוטין מדעתנו וממנהגנו.

על זה הדרך בכל אחת מהמצוות המזכרות במשנה זו – שרק כאשר יש בהם תלמוד תורה, הינו שמקיימים אותם עם הדעת תורה השככת לכל אחת מהן; אזי יזכה האדם לענג מהמצוות "בעולם הזה" – בפרט בעת קיום המצוה שהוא מתענג על דעת התורה שבבלו הקשורה לאותה מצוה; "הקרו קומת לו" להתענג מכך "בעולם הבא", כשיגלה שם דעת גדולה בכל מצוה שקיים ביתר שאת.

התעטפות בטלית

בעת התעטפות בטלית, יש לכוון להודות לה' על ששם חלקנו בין החיים, ועושה אותנו בעולמו, והצילנו מרדת שחת על ידי תאוונת דרכים או על ידי אויבים שרצו להזיק לחיינו, ח"ו. ולכן אומרים את הפסוקים "ברכי נפשי את ה'", כלומר, כרעי נפשי בך והתכופפי לפני ה' שהצילך מרדת שחת.

"עושה אור בשלמה", אל תקרי 'אור' אלא 'עור' – שהטלית מזכירה לנו את התקד שהקב"ה עושה את גופנו בעור המחזיק את אברינו, וה' שומר את עורנו שלא יתקלקל בזהומים וכדומה. והפסים השחורים שבטלית מזכירות לנו את הצלעות שנתן ה' בגופנו, ואת הסחוס והגזל שגפרש ביניהם ויבין כל עצמותינו הגורם לנו "חיים של חלוץ עצמות" – שעצמותינו יוכלו ליוז לכל צד שגרצה להזיזם ולא יהיו תפוסים וכבולים, חלילה.

ברכת התפלין

"ברוך אתה ה'... אשר קדשנו". קדשה היא מלשון שלמות, וזכה אנו מזדים לה' על שקדש והשלים אותנו בכל החושים והאברים. "במצוותיו", הינו בכך שצוה בעת בריאתנו שנברא שלמים. "ואנינו", הוסיף הקב"ה וצוה וגזר אמר להטיב לנו בצווי – "על מצות תפלין", תפלין שהוא מלשון חבור [כמו שאמרה רחל אמנו "נפתולי אליקים נפתלתי

מאמרים מבקרים מתוך הספר 'מתיקות התפילה' (שעתיד בקרוב בעז"ה לצאת לאור במהדורה מרחבת):

משנת "אלו דברים"

"אלו דברים שאין להם שעור... הראיון וגמילות חסדים ותלמוד תורה". משנה זו מלמדת אותנו יסודות חשובים מאד, א. שאין להבטל לעולם מלהראות לפני ה' – בהודאה על חסדיו שנותן לנו בריאות באברי גופנו ובכשרנו ועורנו, ושנותן לנו נשימות מתוקות. שזו היתה הדעת שהיו הכהנים מלמדים את העם לחשב בעת הקרבת הקרבנות, בעת שהיו באים להראות לפני ה' בבית המקדש.

ב. שאין להבטל אף פעם מלגמול חסדים בגופנו ובמזוננו, ומלעסק בתורה כדי שנקיים את כל מצוותנו עם דעת תורה.

"אלו דברים שאדם אוכל פרותיהם בעולם הזה והקרו קומת לו לעולם הבא... ותלמוד תורה כנגד בלם". כלומר, שכל המצוות האמורות – כבוד אב ואם, גמילות חסדים, השקמת בית המדרש, וכו', האדם זוכה להתענג מהם בעולם הזה ובעולם הבא רק בתנאי ש"תלמוד תורה כנגד בלם" – כלומר שיש לו את הדעת של התורה בעת קיום מצוות אלו. וכגון כשהוא מכבד הורים הוא זוכר שבזכות הנוריו הוא בעולם, ומכון לכבדם לשם שמים כהפרת הטוב אליהם ולא על מנת לקבל מהם תגמול על כך. וכן כשהוא גומל חסדים עם חברו הוא מכון להדבק בזה בדרכו של בורא העולם שהוא גומל חסדים, כמו שמוציאים בתורה שמדבר בתחלתה, באמצעותה ובסופה מגמילות חסדים שהקב"ה גומל עם בריותיו (תנחומא וישלח י).

כמו כן, כשהוא חלילה מקים "לזות המת", יזכר שזה סוף כל אדם, ויודר לתקן את דרכיו ומדותיו כדי שלא יבוש לעלמא דקשוט. וכן

והקל ותהו - ישמש את הצדיקים, כדי שהם ילמדו אותו את דרך ה' ויעזרו לו להתקדש ולהסתהר מפל מדה ותשוקה רעה.

"שלא עשני אשה", ברכה זו אומרת דרשני, היאך אנו מברכים ברכה כזאת שפוגעת באשה ונותנת לה הרגשה שהיא דחוייה, שהרי אנו שמחים שה' לא עשנו אשה אחרי כל מה שהיא משרתת אותנו ומגדלת את בנינו לתלמוד תורה?

יש לפרש, שברכה זו נועדה להזכיר לאדם בכל בקר את רע מדת הפניות טובה שבו, שאחרי כל הטוב שאשתו עושה עבורו - הוא מזלזל בה. ולכן לשמברכים ברכה זו ראוי להתמלאות בבשת פנים, וכך יתכפר לאדם עוונותיו ובפרט העוון שכפה טובה לאשתו, כמוהן אחרי שפסיה. כמו שאמרו חז"ל (ברכות יב:), "כל מי שעבר עברה והתבייש בה" נמחלין לו כל עוונותיו".

וכן יש לאדם לכוון להודות לה' בברכה זו על שנתן לו אשה שמבשלת, מכבסת ומנקה ומשרתת אותו, וממלאת לו את מאזלותיו ורזונותיו, ומגדלת את בניו ומצילתו מן החטא. ויודה לה' שלא ברא אשה שקל על הבית משל על כתפיה, אלא הוא יכול לבשת ולעסק בתורה ובעבודת ה' מתוך ישוב הדיעת כאשר כל מלאכתו נעשית על ידי אשתו. ולכן תוך כדי ברכה זו יתמלא בהכרת הטוב לאשתו המטיבה לו רבות.

כעס הם מסגלים מיד לרצת. ועל כך אנו מברכים בכל בקר ומודים לה', "ברוך שלא עשני גוי" - שאני רחוק מגנות הרצח, שהרצח פוגע בצלם אלקים שנברא בו האדם.

"שלא עשני עבד", אנו מודים לה' על שהצילנו מלהיות עבדים, שהעבד משעבד לאדונו וישעבוד זה מונע ממנו לעבד כראוי את הבורא יתברך. ולעבד יש משיכה להפקרות, כמאמרם "עבדא בהפקרא ניהא ליה".

לכן, בברכה זו יש להודות לה' על שבדורותינו כמעט לא מצוי כלל ענין העבדות, כמו שהיה מצוי מאד בדורות עברו, וכך נצלנו שלא נהיה אנו או בנינו ובנותינו לעבדים, חלילה. ומתוך הכרת הטוב לה' על חסד זה, יש לקבל על עצמנו בזמן ברכה זו, להיות עבדי ה' ולהסכים לעשות את רצונו. יתברך גם כאשר הדבר קשה וכבד עלינו - כעבד שעושה את רצון רבו בכל אופן.

וכן נקבל על עצמנו להמליך את חברנו עלינו, ובפרט נקבל על עצמנו להמליך עלינו את התלמידי חכמים הצדיקים - שהם המלכים האמתיים, כמאמרם "מאן מלכי, רבנן" - לשמע בקולם ולצית לעצתם על כל אשר יורונו מבלי לסור מדבריהם ימין ושמאל.

וכבר אמרו חז"ל (כתובות ז:), כל מה שעבד עושה לרבו תלמיד עושה לרבו. שבזה יעזונו חז"ל, שהרצח להנצל שלא להיות עבד ליצרו הרע ולסור אחר תאוות יצר לבו, הזומם רע

"הנותן לשכוי בינה להבחין בין יום ובין לילה". בברכה זו יש לכוון הודאה לקב"ה על שנתן לנו את המוח עם מליארדי התאים שבו, ושכל התאים הללו עומדים במקומם ומתקנים בבריאות. שכן אלו ח"י נפרץ ולו תא אחד במוח, דעתו של האדם משתבשת ואינו מבחין בין אור לחשך - בין טוב לרע.

כמו כן, יש להודות לה' בברכה זו על הקליות שנתן לנו, שאמרו חז"ל (ברכות א:), שמהם באים לאדם העצות, והקליה הימנית מעצת לאדם עצות טובות והשמאלית מעצת לו עצות רעות. ובברכה זו אנו מודים לה' שנתן בנו את הכח להבחין שהעצות הטובות הם אור והעצות הרעות הם חשך, שעל ידי זה אנו מתרוקים מהשכת העצות הרעות ובוחרים במאור העצות הטובות.

עוד יש להודות בברכה זו על כח ההבחנה שנתן ה' בתרגול שמבחין בין אור לחשך, שמכח זה יש לנו את הביצה לאכילה, ומהביצים נוצרים עוד תרגולים רבים שעולים על שלחנו לאכילה.

"שלא עשני גוי", בברכה זו יש להודות לה' על שנתן לנו את מדת הרחמנות, שבזה נכר בחוש ההבדל בין יהודי לגוי - שאצל היהודי לא מצויה מדת הרציחה כמעט כלל, וכשהוא נופל הוא בא רק לקבל כעס (מלכד אנשים מועטים מאד שהם ירודים ושפלים ביותר שכח ותבונה אמות העולם מערכת בהם), אבל אצל הגויים מדת הרציחה קרובה מאד לנפשם, וכאשר הם באים לקבל

הודים לתוקים

א. מה הקשר בין המזוזה לאשה? ב. מה ישאלו את האדם לעתיד לבא על המשא ומתן שבתורה? ג. איזו כוונה טובה הייתה לאברהם אבינו כלפי אליעזר עבדו כשאמר לה' 'ואנכי הולך ערירי וכן משק ביתי הוא דששק אליעזר'?" ד. מה הפרוש 'ותלמוד תורה כנגד כלם'?" ה. האם הענין ש"אין פתחיהם מכונים זה כנגד זה" הוא מעלה או חסרון? ו. מהי המדה המבדילה בחוש בין גוי ליהודי? **התשובות נמצאות בתוך גיליון זה.**

את התשובות נמן לשלח לכתבת הפייל של כחון 'מתיקות' (הסופיה במחמת עמוד ג), בצרוף שם, כתבת ומספר טלפון. העונים נכונה לפחות על שלש שאלות יכנסו להגרלה על פרס יקרתי. העונים נכונה על שש השאלות יכנסו פעם נוספת להגרלה.

הזוכה מפרשת 'עקב': **אליעזר גרינבוים, ירושלים** | הזוכה מפרשת 'ראה': **שלמה מושקוביץ, ביתר.**

הגושך מתיקות הניסים

לפני התעלפתי - משמחה ומחלשה גם יחד, ושוב שמואל ידידי עמד לעזרתי וטפל בי עד שהתעוררתי. לאחר מכן, שמואל החזיר אותנו הביתה ברכבו, ולאחר המנוחה ישבתי וכתבתי את הניסים העצומים הללו שנעשו לנו הן על ידי הרוח שהיא ה' די ממש, הן על ידי הדיד שזמן לי שם הבורא שהיה השליח להצלנתנו. מאז אני מודה לה' בכל לילה על הסנה הזה, תוך כדי שאני משתתחה לפניו יתברך על מתיי קדם השינה, ומשתדל לפרסמו כהבטחתי בצר לי ויזהר אני רוצה לפרסם את הנס, וגם לעודד את תשומת לב הצבור להזהר מאד על נפשם בכל יום. **ב. ב. ל. טכריה.**

מאמר השבוע - רק בשעה טובה
הורינו חז"ל, אם ראית רשע שהשעה משתקת לו, אל תתקרב בו (אפילו במילי דשניא). והראה זו נאמרה על כל אדם, שאין לה אדם שאין לו שעה - שהעדר של רשעים שבו מתעורר בנפשו ובאותה שעה צריך להזהר ולהקפיד מרנסות לתפן את בודותיו אלא רק להשתדל לביני נקום. כי פעת השעה משתקת לצד הרשעים שבו, ואם ישתדל בזמן פוח לתקנו ימצא מןמלה. אלא ימתן זמנו שיש לתבוה 'שעה טובה' ואז יוכל לצור לו תועלות.

לא נשאר גיליון בבית הכנסת? אהה בבידוד ומחפש את המתיקות? יש חלילה סגרו? **ניתן להירשם לקבלת הגיליון דרך המייל!**
שלח בקשה לכתובת המערכת: a11337788m@gmail.com ותהנה מהגיליון בכל שבוע **בדל 109097**